

Pra quibz omnes et miores deus vt beata dei
 genitrix ego maria angelicu aue amro
 ore no desigmetur audire pau? virginem
 tris fratm nos petoes a re corpis et aie merea

Ave sanctissima maria mater dei regina
 celi porta paradisi dñia mundi pua lingu
 laris tu es mero tu creasti mui huius pecc
 tu pepisti creatorem et saluatorem mudi tu
 ego quid tu dubitas? Beata p me ihu tuu bñdixisti
 et libera me ab ois imis. Quis pñ q? cōsilit
 et milia amoru pro qualibet vice. I. M.

Immur liberari p eadē xpm dñm nrm Ama
 vultu flecte piam pñens venare manū
 Eue rogitanb natum pot t fine reatum

VNDVM ET HOC. QVOD NOMINE alio celū appellari libuit: cuius circūflexu tegūt cuncta: numen esse credi par est aternū: imēū: neq; genitum: neq; iteritū unq. Huius extera indagare nec interest hominū: nec capit hūanæ coniectura mentis. Sacer est aternus: imēsus: totus in toto: inmo uero ipse totū: infinitus: ac finito filius. Omnū rerū certus & similis icerto. Extra intra cūcta cōplexus in se: idēq; rerū natæ opus: & rerū ipsa natura. Furor est mensurā eius animo quosdā agitalle: atq; pdere ausos. Alios rursus occasione hunc sūpra: aut his data innumērabiles tradidisse mūdos: ut totidē rex natas credi oporteret. Aut si una oēs icubaret: totidē tamen soles: totidēq; lunas: & cetera etiā in uno & immensa & innumerabilia sydera: quasi nō eadē quæstioe semp in termino cogitatiois occurrere desiderio finis alienius. Aut si hac infinitas naturæ oīū artifici possit assignari: nō illud idē in uno facilius sit itelligi: tāto præferti ope. Furor est: pfecto furor egredi ex eo: & tāq; iterna eius cūcta plane iam sit nota: ita scrutari extera: quasi uero mensurā ullius rei possit agere: qui sui nesciat: aut mens hominis uidere quæ mundus ipse nō capiat.

DE Forma eius. Cap. ii.

Forma eius in speciei orbis absoluti globatū esse nomen in primis & consensus in eo mortaliū orbē appellantū. Sed & argumenta res docent: non solū quia talis figura sibus sui partibus uergit in sese: ac sibi ipsa toleranda est: seq; includit & continet nullaq; egens cōpaginū: nec finē aut initū ulli sui partibus sentiens: nec quia ad motum quoslibet uerti debeat: ut mox apparebit: talis aptissima est: sed oculorū quoq; pbatioe: q; conuexus mediūq; quacunq; cernaticum id accidere i alia non possit figura.

DE Motu eius. Cap. iii.

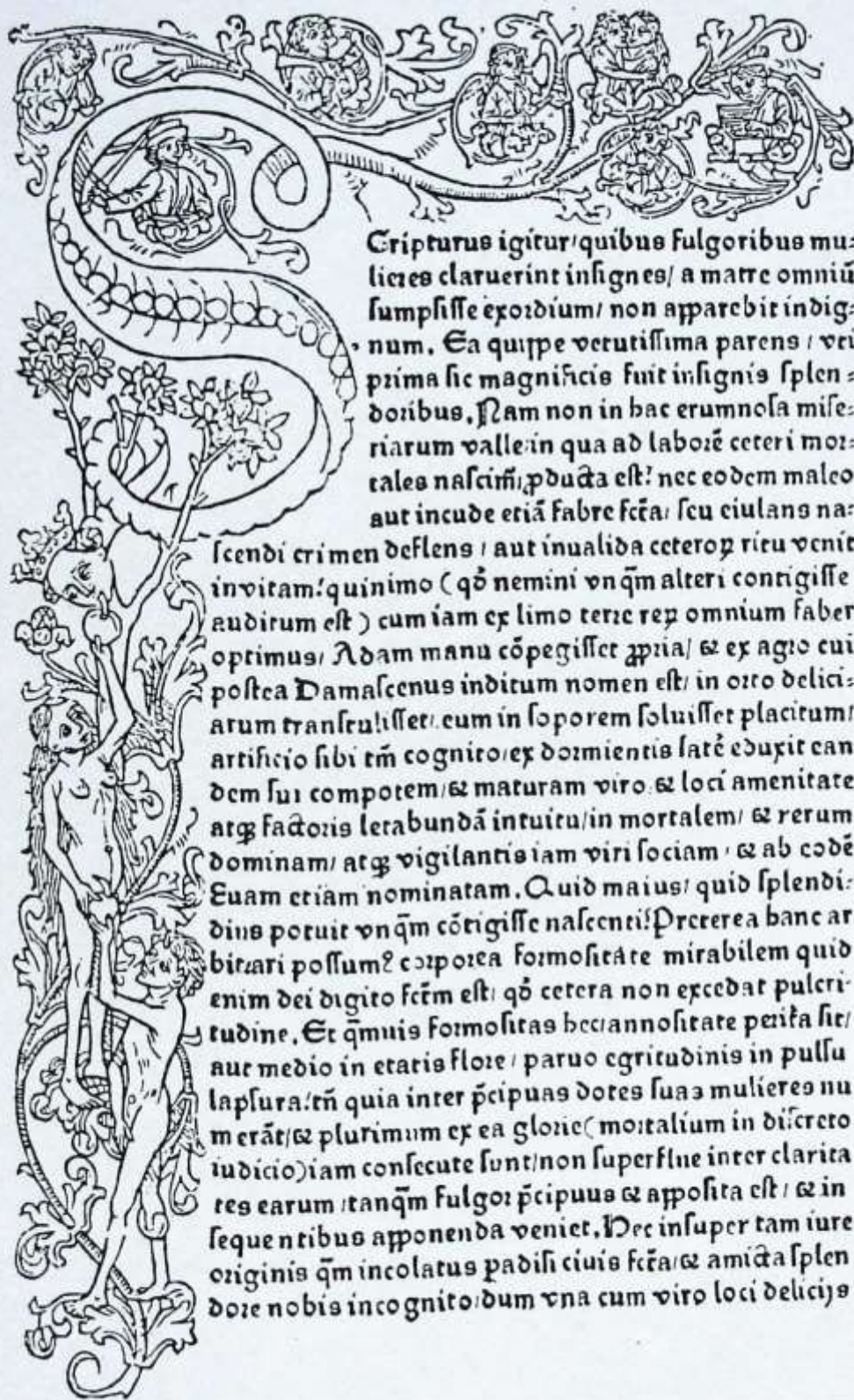
Nanc ergo formam eius aternū & inrequeto abitu inenarrabili celeritate .xxiii. horas spatio circūagi solis exortus & occasus haud dubiū reliquere: an sit imēsus: & ideo sensum aurū facile excedens tanta molis rotata uertigine assidua sōitus non equidē facile dixerit: nō hercle magis q̄ circūactoy simul tinnitus sydey suosque uoluentium orbes. An dulcis quidē & incredibili suauitate concentus nobis qui itus agimur iuxta diebus noctibusq; tacitus labit mundus: esse innūeras ei effigies aīalū retyq; cūctay ipressas. Nec ut in uoluctum notamus ouis leuitate continua lubricū corpus: quod clarissimi auctores dixere teney argumētis idicat: quoniā inde decidiū rety oīū feminibus innūera in mari præcipue: ac plexy cōfusus mōstrifice digenerat effigies. Præterea uisus probatioe alibi plaustra: alibi urti: tauri alibi: alibi ista figura cādidiorē medio sup uertice circulo.

Cur Mundus dicat. Cap. iiii.

Equidem & consensu gentium moueor. Nā quē xōr. uon cōsmon græci noīe ornāmēti appellauerūt: eum & nos a perfecta absolutaq; elegantia mundum. Celum quidem haud dubie calati argumento diximus: ut interpretatur. M. Varro. Adiuuat rex ordo descripto circulo: qui signifer uocatur in .xii. aīalū effigies: & p illas solis cursu cōgruens tot sæculis ratio.

DE Quattuor elementis. Cap. v.

Nec de elemētis uideo dubitari quattuor esse ea. Ignitū summo: idē tot stellay collucētium illos oculos. Proximū spiritus: quē græci nūq; eodē uocabulo æra appellāt. Vitale hunc: & p cuncta rety meabile totoq; confectum: cuius ui suspensam

Scripturus igitur quibus fulgoribus mulieres claruerint insignes / a matre omnium sumpsisse exordium / non apparebit indignum. Ea quippe verutissima parens / veri prima sic magnificis fuit insignis splendoribus. Nam non in hac erumnosa miseriarum valle in qua ad labore ceteri mortales nascimur producta est / nec eodem maleo aut incude etiam fabre facta / seu ciulans nascendi crimen deflens / aut inualida ceterorum ritu venit invitam / quinimo (quod nemini unquam alteri contigisse audirum est) cum iam ex limo terre rex omnium faber optimus / Adam manu compegisset propria / et ex agro cui postea Damascenus inditum nomen est / in orto deliciarum transeuisset / cum in soporem soluisset placitum / artificio sibi tamen cognito / ex dormientis latere eduxit eandem sui compotem / et maturam viro / et loci amenitate atque factoris lerabundam intuitu / in mortalem / et rerum dominam / atque vigilantis iam viri sociam / et ab eodem Euam etiam nominatam. Quid maius / quid splendidius potuit unquam contigisse nascenti / Preterea hanc arbitrari possumus corporea formositate mirabilem quid enim dei digito factam est / quod cetera non excedat pulcritudine. Et quomuis formositas hec aannositate perita sit / aut medio in etatis flore / paruo egritudinis in pulsu lapsura / tamen quia inter precipuas dotes suas mulieres numerant / et plurimum ex ea glorie mortalium in discreto iudicio iam consecute sunt / non superflue inter claritates earum tanquam fulgor precipuus et apposita est / et insequentibus apponenda veniet. Nec insuper tam iure originis quam incolatus paradisi ciuis facta / et amicta splendore nobis incognito dum una cum viro loci delicias

Omelia feta per lo venerable mossen jeronim fuster.
beneficiat en la seu de valència. compilada de vna lar/
gua expositio composta per ell dit mossen fuster. E p
lo magnífich y venerables mossen galuany de castel/
vi/ mossen pere adria/ E mossen pere anyo sobre lo
psalm de profundis. La qual omelia fónch empremp
tada en la insigne ciutat de valència p lambert palmart
alemany. al quinzén día d abril. any mil. cccc. nozàta

Abb. 38: Fuster: Omelia.
Valencia: Lambert Palmart. 15. April 1490. 4°

Tuto se bude prawiti Mistr Jan
hwo swate pamietci literale gest wyre

me muel. a gest sepsanie mistra Lysla
dienowze wezenie krasztesho

Namenaw. Zemnozy
mnoshe wiecy a polozenie
o smerti slawne pamietci.
Mistra husy psali su gi-
nak neili se gest dalo przyniem a sta-
lo. Alesoli druzi shad dobtim viny
stem su spisowali ale ze su biehu a po-
lozenie gelesho newideli. Protoz na
mnoshech miesteck przydawagize
a druzdy vginagize ginal neili se
gest dalo a stalo zmienili su. Z dalo
mise vjaczniegie. z uarannych a v
stawicynych proseh mnoshech milo-
winkow prawdy geles biech napamat
su buduczym tolko o smerti geles goz
se gest tu znameniticyssheho dalo po-
lozyti. aby geles neprazalee genz
gestie po smerti geles zle onem mlu-
wie osta swa zawrzeli. A ti genz ge-
nuu przeggi gistotu stalost a sterwa-
nie geles zwiaduce welibych neshazek
aby boga chwaili a ziwota swie po-
sepshicze. Stareczniegi ziwoty swymu
prawdie kceriz su z zakona bozpeho
odnieho stychali. Mijyti vmieli

Jezyz kedy ze leta od naro-
zenie syna bozpeho potisy-
gy po gtrzech stech patna
geles. kedy gest ten zbor. A constan-
sky po geti mistra husy w zalazych
wnichz gest dezan byl a zwlastie v
mnoshuow kiazetliow z uarannych
nabadanie mistra. Stiepana palece
geniz gest byl mistre huso mnosho do
breho vczynil. a michala nicksy sfa-
vazze z smradaz a tudiez ginych ge-
chuw vshlawnych nepratel mistra
Jana husy geles rozliczyni artyku-
ly leziwych swiedkuow trapili a roz-
licznie pokusseli genuu proti tie swied-
kom zadne obrany z prawa nedaduce
kdyz tak potym do gineho klastera
p bosa kom w konstancz ho do zala-
larze wsadimse przedse kolika wy-
wodili su. A tu tiech gitych sfale-
ssnich swiedkow predni swiedectwie
czuize a sami sudeze pti me denha
swiedectwie tudiez wydawagize a
tak zge husy husy wybrausse nelske
re ge o kyskem a stryngem mieto

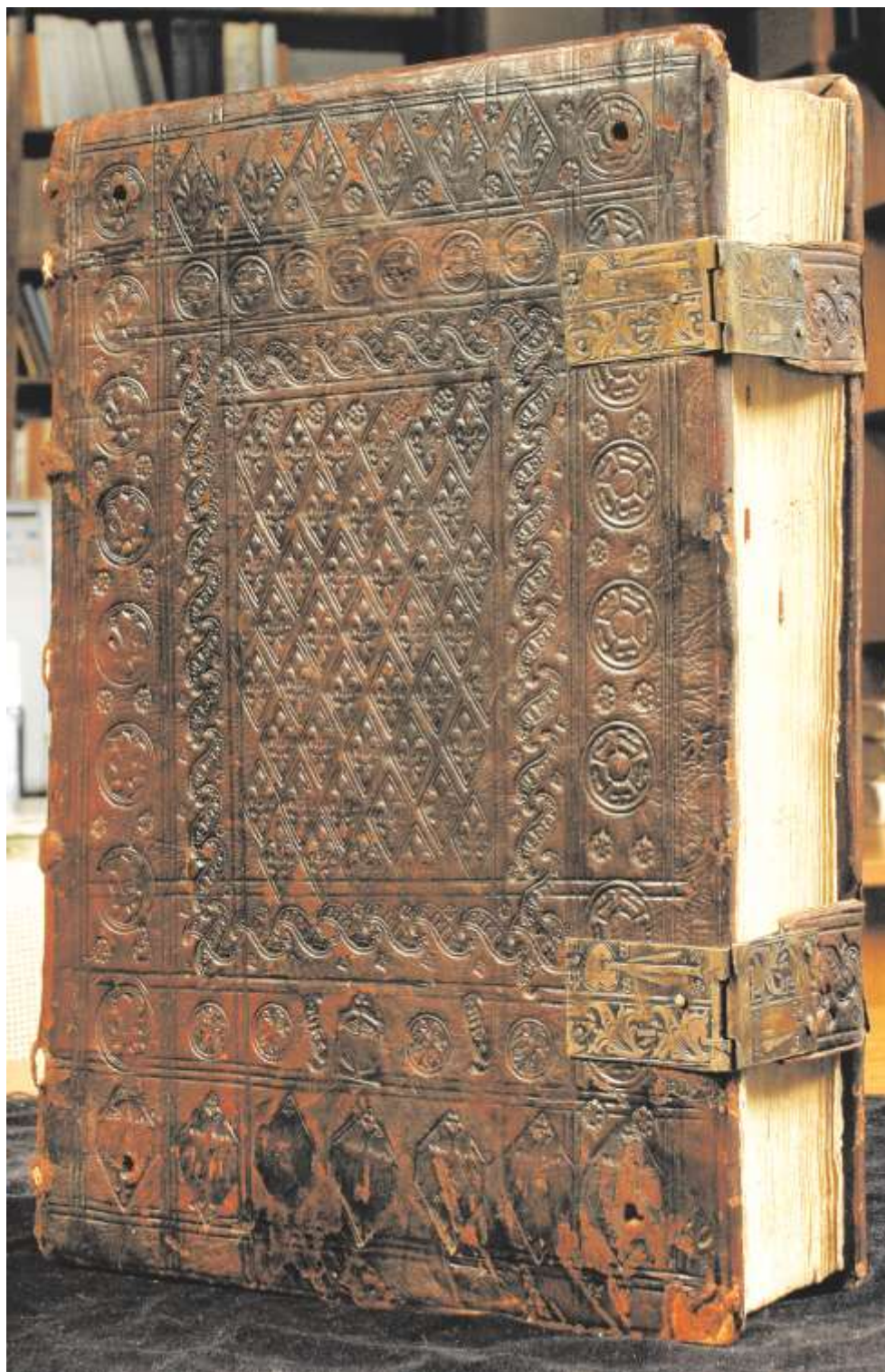

Decoronationem regis Sigismundi.

Ec oia triennio vt paulo amplioris spatio tps post re-
gis lodowici obitu crudeli ipetu in mltā sāguinis effu-
sione mltarūqz direptione rex trāsire. Tādē nobiles re-
gni qz grauib⁹ torqri guerris poti⁹ pacis grata ameni-
tate gaudere p̄eligentes: anno dñi. MD. ccc. lxxxvj. ea
videlicet anni ipsi⁹ etate: cū ver suani auiculaz modulamine gra-
tissimū posteros sui cursus, p̄pinquās ad limites: veniēti ferudi-
estati rubētib⁹ hospitū decorauerat rosis: geminiqz currū vehē-

Prosa quarta

Arro flectendi quadrigā si necario flecteret. igitur illa q̄ cū fūit carēre necitate ex
stendi eadē sūt futura sine necitate priusq̄ fūit. Ex q̄cludit q̄ quedā sūt eue
tura quoz exit⁹. i. euent⁹ sit absolut⁹ ab oi necitate. Et forsan aliq̄s diceret ea
que nūc sūt nō erant futura anteq̄ eēnt. hoc excludit dicens. Nullum arbitroz
esse dictuz q̄ q̄ nūciunt euentura nō fuerunt. Hoc em̄ eēt nimis irrōnabile. iō

habent euentus. nam sicut scientia pre
sentium rerum nihil his que fiunt. Ita
p̄scientia futuroz nihil his q̄ ventura sūt
necessitatis impoꝛtat. ¶ Sed hoc inq̄s

ipsum dubitatur. an earū rerum que ne
cessarios exitus non habent vlla possit
esse p̄notio. Dissonare etem̄ videntur.

Putasq̄ si p̄uideantur consequi neces
sitate; si necessitas desit minimē p̄sci
ri nihilq̄ p̄scia comp̄hēdi posse nisi cer
tum. Qd si que incerti sūt exitus ea qua
si certa p̄videntur. opinionis ad esse ca
liginē. non scientie veritatē. Aliter em̄
ac sese res habeat arbitrari. ab integri

gam. ¶ Notandū q̄ sicut res actu sūt. ita erūt future. sed quedā actu libere fi
unt. gerant libere future. et per p̄ns non oīa sunt necessario futura. i. necessita
te p̄ditionata inquantū cōparant ad p̄videntiā diuinā. nō tñ in sui natura cō
siderata necessario eueniūt necessitate absoluta. sicut postea videbit vbi. distin
guet duplicē necessitatē. conditionatā et absolutam.

¶ Sed h inq̄s. Dic p̄bia discunt motuū hoeti⁹ vtz futura incerta sicut sūt
p̄tingentia possint certe p̄sci. et p̄mo mouet dubitationē de hoc. et tangit ra
tionē dubitatiois. scōo assignat cām erroris ibi. Cuius erroris cā est. dī p̄mo
Sed tu inq̄s o Boe. hoc ipm̄ dubitas. an possit eē vlla p̄notio. i. p̄scia illaz re
rū que nō hnt necarios exitus. i. euentus. hoc em̄ nullo modo videt possibile.
Cū em̄ vident hoc dissonare. i. p̄scientia et p̄tingentia. tu em̄ putas si p̄uideā

necessario concludē
tur q̄ hec etiam p̄co
gnita habent euen
tus liberos. qz sicut
scientia p̄sentū ni
hil impoꝛtat neces
satis his rebus que
sunt in p̄sent. sicut
pater in exemplo p̄
dicto de regimine q̄
drige. Ita p̄ntia fu
turoz nihil impoꝛ
tat necessitatis his
que ventura sunt.

¶ Notandū q̄ futu
ra in cōparatiōe ad
diuinā p̄videntiā
sunt necessaria neces
sitate p̄ditionata. tñ
om̄ia sunt neces
saria necessitate ab
soluta. Vltra em̄
habere eueniūt sicut
ea que sunt ab arte
et a volūrate. vt re
gimen quadrigarū.
Si em̄ regimē qua
drigarū necessario
eueniret. frustra eēt
ars regendi quadri

Quia necesse est necesse
euenire

sed hoc dependet q̄ quid dependet tñ cā est erroris
tñ cā est erroris

Contemplari igitur opz si nōdum inflāmatio sit in pre cordijs magna aut aliqua putredo apparet esse in venis aut crudus humor. Contingit em̃ vt ethica sit febris et aliquam in se colligat putredinē. Si ergo fuerit aliquid tale aqua frigida prohiberi dōz et maxime cui sine digestiōe aliqd in vrinis appet. et neq̃ ignita est inflāmatio nec opeprecii magnū appet / adhuc autē et si virtus est ibecillior.

a .i. auxiliij vtilitas

Quomodo opz aquā frigidā dari.

Cap. 55

Quando cum inflāmatōne ignita tibi videt esse ex co lerico et erisipillatoidis danda est frigida aqua. Ego em̃ scio dedisse taliter habētibus et nimis stricētibus aquam frigidā et magnifice iuuati sunt. Sed ante predices q̃ diutius laboratur est. Si cōueniat quidē ad recuperandum infirmū / effugit tñ ex quo incidēbat augmentū febriliū. i. in marasmodē ethica febris. Si ergo cū putredine aliqua est et maxie si causon fuerit febris dari opz aquam frigidā. Et nō simplr in hīs agendū est: sed causa digestiōis iam vtilis in vrinis apparēte tūc dari puenit

b .i. aliquādo.
c ethica

Si trāsmutata sit ethica febris in marasmodē.

Cap. 56

Autem transmutetur acuta passio in ethica efficit marasmodis q̃ plurime em̃ mīme curam sed nec bñ. Causonides sunt febres quibz iam marasmodēs efficiuntur ex ethicis. Si em̃ aliquid horum contingit remoueri opz potum aque frigide et maxie ab hīs qui tenues plus ratione facti sunt. Minus em̃ extenuatus corpus et iam imbecille et sine carne effectus et tēpus in quo assumpta est ex intēperantia causon febris necesse est vt duplex sequat lesio. Et em̃ obtusa virtute fortiter in pditionē vadit in frigidato corpore et pene perditur iuuatus calor quem infiton greci vocant. Similem ergo senil factum marasmos merito greci emiosogras dicūt hoc est ex egritudine senex factus et nō annositate. Frigidus em̃ iste et siccus factus discernitur ab ethica. Ethici em̃ nullo modo absq̃ ardore febriliū: sed neq̃ eis q̃ possunt in frigidare opus habet marasmos s̃z magis vt hūectet simul et calefiat

b .i. propter cruditatem materie
c aqua frigida
d dare aquam
e .i. bñ ethica se. in cidebat in marasmon: q̃ stus nī mis debilis erat ad sustinendū potū aq̃ frigide.
f .i. superueniat. sicut causon.
g ipsa ethica
h .i. certe
i .i. cauuare plene.
n .i. marasmodus.
o ppter imbecillitatem virtutis.
p .i. macillenti

Quo curari opz ethica in aqua / nō pōt aqua frigida dari.

Cap. 57

Quomodo curare opus est ethicum cui non opz aquam frigidā dari. Cathaplasmatibus igitur et embrocis et cerotis ad in frigidandū vtimur in omnibus ethicis febribus q̃ optime adhuc etiam magis ad eos quibus nō possum aquā frigidā dare et quibz imbecilla virtus est aut ipa sine mēsurā est et tenue corpus: et carnis amissionis est cōtemplatio: ita vt nō sit factus marasmi ethica febris. Ab initio em̃ in patientibz locis nascētes hz inflāmatōnes epatis et ventris et meseraicarum et colli. Si diuturna nō sit inflāmatio et matricis et thoracis et pulmonis et dyaphragmatis et in alijs pluribz locis hñt inflāmatōnes. Opz ergo et preuidere et cognoscere in quibus locis cōtingit vt pueniret marasmi febris et in ipsīs magis adhibenda est curatio vt in frigidari et humectari possint p adiutoria vt qualiscūq̃ sit eringuat focus febris ignite. Multa em̃ sunt q̃ hoc facere possunt. Sed nihil est sic opatiū q̃ de oleo ros. ceroti factū in frigidat em̃ et humectat scereas p loca singula mirabiliter et custodit oīno vt nō pereat qui in eis adhuc modicus et fugitiu bzior videtur. Habet ergo cōfectio ista hec. cere 3. j. olei ros. 3. iij. ceram laua semel aut bis dum soluat in aqua frigida et super mites oleum. sed custodi ad ignē quātum vna hora est aut modicum plus aut minus donec ipa cōmisceantur bene: demū tolle ab igne et malaxa ita vt reperfcat et in frigidetur et sic mites illud in mortario et teres et tunc oleus ros. mites in mortario reliquū laua modice et aquam frigidā paulatim donec totum in

q .i. effrenis castitatis
riapparentia ad sensum.

a .i. solidas partes
t pro donec.

LIBER I. CAP. Primū.

Initiū libri istius et dialogi

partis aduersę.

An iudeorū libri quos Thalmud appellāt: sint
potius supprimendi q̄ tenēdi & cōseruandi.

Dialogus Interlocutores sunt Joannes Reuchlin.
Georgi⁹ Benign⁹. ad quorū collusionē de-
regendā. p̄tertio interlocutore potēter se ingerit Theologus

¶ Caplm̄ p̄mūz declarās sup̄ quo inter Theologos &
Lapnionem est concertatio

IOANNES REUCHLIN.

Conduceret arbitror. bonūq; ac vtile christiana
foret. vt eiusmodi libri. vbi p̄tra fidē nrām nulla
spēalis & exp̄ssa blasphēmia p̄tinet. p̄ ingenij chri-
stianorū exercitio. nō supprimerentur. s; vel apud
ēpos ac ecclīe pastores. vt q̄n op⁹ eēt p̄prio eos
p̄fodere possem⁹ mucrone. p̄seruarent. quēadmo-
dū & apls dicebat Optz hereses eē. vt p̄bati ma-
nifesti fiant THEOLOGVS.

S. i. Audiētes supiorib; dieb; p̄fabulātes q̄sdā fabricatores mē-
dacioz. puerisq; dogmata colentes. quiq; veritatis sermo-
nib; detrahebāt. mōta sunt viscera nōstra. p̄patiebamurq; quam
subuerrere nitebant veritati. Efflagitabat p̄fessio theologica (cui⁹
interest veritatē reuincere p̄tradictores) vt arguerem⁹ vtrūq; & po-
nerem⁹ manū nrām in ambob;. Verū ex p̄te altera mēte p̄pleri. q̄
nā eēt & ba mīscētes subdubitabam⁹. vī maxime cū diceret adesse
oī honore dignissim⁹ ille p̄sul archiep̄s Nazaren⁹. cui⁹ tā⁹ ē apd
nos respectus. vt nec suorum vestimentorum lascīnias citralho-
nore cōtingerem⁹. Substitim⁹ itaq; & nūc in illū nūc in alterū
oculos aduertim⁹. auscultauim⁹ & singula q̄ iactabāt & ba. vt q̄ nā
eēt dignoscerem⁹ Penitiorē aut̄ intuitu p̄tuitis oīb;. vidim⁹ cor-
uos pauonū pennis adornatos. atros puto duos discipulos ex
obscuris viris. aut archirabinū Lapnionē cū vno suoz p̄cerū. q̄ vt
luci aduersarent⁹ dixerūt. familiare em̄ eē hīce nouim⁹ viris. sub
alienis togis p̄ suo archirabino Lapnione digladiari. q̄s cū eque
vt rudera roccipēdam⁹ (nimirū q̄ vt q̄sq; viros optimos mēdaci-
ter diffamēt ip̄nes. in testimoniū clarissimū sue neqtie. nomē ob-
scuroz viroz sibi assumpsere. q̄ & abiecta omī frōre honestatis. imo
christianitatē. oīa iā p̄ de p̄phanarūt fidei sacramēta. crucē q̄q; dñi
(id qd̄ memoratu verecūdū est) p̄merdarūt. & id genus plurima. &
certe nepharia & sacrilega) hoz inq; sermonib; potēter nos ingessū

Job. vi. xij.

Job. ix.

Job. xxiij.

LIBER.I.

gavit, ut in duas dispartiret partes, insepultusq; iaceret. Locus ad huc Pyrrhechmus pulli vocat, author Plutarchus. a **ANCUS** deinde Martius. &c.) Quæ cōpendiose hic narrant, lege apud Liuium lib. primo. Diony. lib. tertio, Eutropiū ca. 7. primi, Orosi. li. 2.

rentē, æmulā tamen diruit, cū prius omnes opes urbis, ipsumq; populū Romā transtulisset, prorsus ut consanguinea ciuitas non perisset, sed in suum corpus rediisse rursus uideretur.

DE ANCO MARTIO. Cap. III.

Ancus^a deī de Martius, nepos ex filia Pompiliū, pari ingenio. Hic igitur & mœnia^b muro amplexus est, & inter fluentem urbem Tyberinū, ponte cōmisit, Hostiamq; in ipso maris, fluminisq; cōfinio, coloniam posuit, iam tunc uidelicet præsagens animo futurū, ut totius mūdi opes, & cōmeatus illo ueluti maritimo urbis hospicio reciperentur.

DE TARQUINIO PRISCO. Cap. V.

Tarquinius^a postea Priscus quāuis transmarinæ originis, regnū ultro

tem, & Ianiculū orbi addidit, author Eusebius lib. temporū. Docet Aug. cap. 15. tertii Ciui. dei, oēs Romanorū reges excepto Numa Pompilio, & Anco Marcio, q morbo interierūt, horrendos exitus habuisse. a **TARQUINIUS** postea Priscus. &c.) Historiā regis hui⁹

Ply. c. 5. de uiris illust. Ruffus de uita regia. Soll. ca. 2. Aug. ca. 15. 3. Ciui. Euseb. li. tempore, Ply. c. 3. 31. Claudia. in Gildonē. Vir. 6. Aene. Agmina, quē. &c. Dicitur autē Ancus $\alpha\pi\theta\tau\omicron\nu\ \chi\gamma\iota\tau\alpha\nu\omicron\varsigma$. id est a cubito, quē incuruū habuit. Seruius est author Aene. 6. sup illud Agmina quem iuxta. b **Mœnia** muro amplexus est &c.) Videb. urbē Romā, usq; ad hūc regem sine muris fuisse. Nā ad tutelam nouæ urbis sufficere uallū uidebatur ut ca. primo supra dicit Flor⁹ Ancus præterea Auentinū mon

ITINERARIUM

NOVI TESTAMENTI:

To gest :

Itinerarium Svatých

Kniha druhá na Zbo-
wň Zákon.

**W níž se obsahují a wypisují pracovité cesty zde na Světe
błahostavené Panny Marie matky a Jozeffa pěstouna Páně, Kudo-
cům od Východu do Bethléma / S. Jana Křtitele / Pána našeho Gcju
Krpsta / Svatých Apostolůw gcho, Petra, Jana, Filippa y Paw-
la / a mezy těmi y gžda pobožného Komorníka
Královny Maurénjnské Kandáccs.**

**Wytláčeno w Starém městě Pražském / od
M. Danyle Adama z Beleskavína.**

Léta Páně

M. D. XCII.

SWatý
Ian NepoMVCtý
BrilLaDná SVL

Pro BatagenI DagnostI neporVššená/ **
SWaV

WzneššenostI / HorLIWostI / V zna-
naV SWattostI / a NeporVššenostI,
WeLICE

WnChWaLenIho BráLe SsaLo-
MaVna SLaWnle přeWyšVgICH/ **
A nášLeDoWánI

DVŠI BatoLICk: pobožne
předstaWen. **

W Chrámu Páně Swatého Kříže Wětšýho Wele-
bných Panůw Paterůw Křížovníkůw s čerweným Srd-
cem/ při Slavnosti Canonizacy téhož swatého Divoimorce/
Od Welebného/ a Wysoce Včeneho Pana Jena Giřho Wilj-
ma Bhoppa / Swatého Miitarního Rjádů Běšovníkůw s čerwenau Swě-
dau/ w Praze u Swatého františka blíž Mostu Profesa.
W Rece

A dyž toto sp:řetědné Dozdráwení nastalo:
PoChWaLen bVDI; GEjšs KřstVš Syn Boží,
BVh náš, a Epashtel; bez Skonání AMen.

S Pranostyřkau Hwězdářskou.

Nový Kalendar

podle napravwení Řehoře Pa-

peže toho Směna XIII. Léta 1581. a Wěreğného Rozhlá-
ssení/ také Slawného Wyrčení Cýsaře Rudolffa II. w Krákovštině
Českém / y gíných Zemích k němu přiwčelených
wydaného/ Léta 1584.

Obsahusch přes celý Rok/ dle Swatoswatého Římského/ a Swatého
Hlawního Kostela Pražského Pořádku/ Swátých a Památek w Království
Českém od starodávna zachovávané.
S pilností sepsaný/ Od

Wáclawa Černošského/ Filozoffie a Medy-
cyny Doktora/ Mathematyckého Dmění obzvláštního
Mělowníka.

Práce Gedenáctá /

Na Léto Páně po Přestupném Třetí:

M. DC. LXXV.

w Měnstřím Městě Pražském

A w Litomyšlě/ na Prodeğ v Jana Arnolta z Dobroslawina.

NICOLAI GOLDMANNES
Vollständige Anweisung
Zu der
CIVIL-Bau-Kunst/

^{In welchen}
Nicht nur die fünf Ordnungen/
samt den dazu gehörigen Fenster- Gesimsen / Kämpfern / Geländer-
Docken / und Bilderstühlen/
Auf eine neue und sonderbare leichte Art aufzuziehen deutlich gezeichnet/
^{sondern zugleich}
getreulich entdecket wird/

Welches bisher noch von keinem Baumeister geschehen/
Wie man auf alle vorkommende Fälle
Die Säulen allein/ gegeneinander/ und übereinander stellen/
Arcaden austheilen/

^{Als auch}
ganze Gebäude aus gewissen und leichten Regeln erfinden/
und in guten Rissen vorstellen soll/
Alles aus den besten Überresten des Alterthums/
Aus den äußerlesensten Regeln Vitruvii, Vignolæ, Scamozzi,
Palladii, Villalpands und anderer zusammen gezogen/
und in schöne Ordnung gebracht/

^{Anjago}
Auf grosse Unkosten eines Vornehmen Beförderers
dieser edlen Wissenschaft/

Baumeistern / Mahlern/ und Bildhauern
wie auch Mäurern/ Zimmerleuten und Tischlern
zu guten Dienst in öffentlichen Druck gegeben/
mit 74. grossen Rissen erkläret/ und mit verschiedenen Anmerkungen/
^{sonderlich}
einer weitläufftigen Vorstellung des Tempels zu Jerusalem/
So noch aufs neue zu besserer Erläuterung/
zur richtigen application dieses herrlichen Werks auf den heutigen gusto,
und zu Vergnügung Derjenigen/
die blos eine galante Rundschafft der Architectur zu haben verlangen/
^{Wie der}

Ersten Ausübung der Goldmannischen Bau-Kunst
und dazu gehörigen XX. Rissen/
nebst Erfindung der **Sechsten und Deutschen Ordnung**
vermehret
von

Leonhard Christoph Sturm/ Math. Prof. Publ.

bey der Hoch-Fürstl. Academie zu Wolfenbüttel.
Dasselbst wo/ wie auch in Leipzig zu finden.

Braunschweig/

Gebruckt bey Heinrich Bessler. 1699.

ARCHITECTURA CURIOSA NOVA.

Das ist:

Neue Ergötzliche Sinn- und Kunstreiche auch nützliche

**Bau- und Wasser-
Kunst/**

Vorstellend

1. **Das Fundament und die Eigen-**
schafft des Wassers / wie dasselbige durch den Luft
hochsteigend zu machen,
2. **Mancherley lustige Wasserspiel / wie**
auch schöne Aufsätze.
3. **Allerley zierliche Brunnen / Fontey-**
nen und WasserKünste / so hin und wieder in Italien / Frankreich /
Engell- und Teutschland / u. mit grossem Unkosten
erbauet / und zu sehen sind.
4. **Vierley kostbare Botten / Lust-**
häuser / Gärten / Fürstl. Paläst und Residenzen, vornehme
Clöster und Schlösser in Europa befindlichen.
5. **Neben beygefügtten schönen Abthei-**
lungen der Gartenländer / von Zugwercken / auch zu Decken
oben in den Gemächern zugebrauchen / sambt schönen Irigärten.
Alles in 200. wolausgearbeiteten Kupffern / so meistentheil nach dem Leben
gezeichnet / den verständigen Liebhabern und Künstlern zum besten
deutlich erkläret und beschrieben /

Durch

GEORG ANDREAM BÖCKLERN, Archit. & Ingenieur.

Mit Kön. Kaiserl. Majest. besonderer Gnad und Freyheit,

Nürnberg /

In Verlegung Paulus Fürst / Kunst- und Buchhändlern.

Gedruckt daselbst bey Christoff Gerhard.

ARCHITECTVRA

Oder
Der Zeichnuß aller kind
Vinfassungen an Ehuren Fenster
vnd Decken ic. sehr nützlich vnd dienlich
allen Maltern Bildhauern Stegmeßer
Schreibern vnd andern liebhabern
dieser Kunst.

Alles erstlichen nem erfunden vnd geest
Durch
Daniel Mevius Maltern
vnd Bürger zu Frankfurt am Mayn.

Stück daselbst gedruckt in
verlegung Johannis Ammonii
Buchhandlers.
M.DC.LIX

HISTORIA

Vnd
Beschreibung In
fluenſcher/Elementiſcher vnd
Natürlicher Wirkungen/Aller fremden
vnd Heimiſchen Leibeswechſeln/ auch ihrer Zubereitungen/ ſampt
wechſeliger vnd Künstlicher Counterſetzung derſelben/ auch
aller teiler/ Innerlicher vnd Äußerlicher gader am Menſchlichen
Körper/ nebst ſiehbildung aller zu der Extraktion der
natürlichen Inſtrumenten/ auch deren gebrauch/ vnd
alle zu erhaltung der geſundheit notz
wendigen Proceſſen

Durch

Leonhardt Thurneyſſer zum Tuhren
Churfürſtlichen Brandenburgiſchen beſoldeten Leibs
Medicus

*Iglavia. ad. inscriptus Can. Petrus
1699*

N. 778.

a. *Paeonia major* flore ru-
bro simplex, Giechhofen.
b. *Paeonia* flore pleno rubro
major, Punoine, Pfaffhofen.

FRANTISSEK HRABIE
Z SSTERBERKV
NAROZEN DNE IV ZARU
LETA MDCCCLXIII.

Nové Svědky

vydané

od

ANTONJNA PUCHMAYERA.

Swazek čtvrtý.

W Praze. 1802.

PUBLII VIRGILII

MARONIS

BUCOLICA,

GEORGICA,

E T

AE NE I S.

BIRMINGHAMIAE:

Typis JOHANNIS BASKERVILLE.

MDCCLVII.

H o m e r o w a
I L I A D A.

Z Řeckého gazyka přeložená do Českého

od

Jana Negedlého,

cýf. král. řádného Profesora Literatury České na vysokých školách
Pražských,

W Praze, 1802.

v Františka Geřábka, kněhtlačitele cýf. král. hospodářské Společnosti
w království Českém.

() eatissimo pape damaso iero:ni-
mus. Nouum opus me || facere cogis
ex veteri: ut post || exemplaria
scripturarū toto || etc. *N. T. expl.*
f. 427 a col. 1. l. 42.: Gratia dñi
nri ihu xpi cū omib⁹ vobis amen.
s. l. a. et typ. n. f. g. ch. s. f. c. et
pp. n. 2 col. 49 l. 427 ff. (Argentor.,
Joh. Mentel.)

* 3034. - - *F. 1 a:* () Rater Am-
brosi⁹ || tua mihi munuscula per-
ferens: de || tulit simul & sua-uis-
simas litteras, || q̄ a principio ami-
|| etc. *F. 3 b col. 1. l. 42.:* () N
principio creauit de⁹ celum & ||
frā. Terra autē erat ianis & vacua
& tenebre erāt super faciem ab-
issi etc. *Pfalt. expl. f. 213 a col. 2.*
l. 40.: ritus laudet dominum. Al-
leluia. *F. 214 a:* () Vngat epistola
quos iungit sacerdotiū: ymo || car-
ta non diuidat: quos Crīsti nectit
amor. || etc. *V. T. term. f. 339 b*
col. 2. l. 39.: erit gratus. hic ergo
erit consummatus. *F. 340 a:* () Ea-
tissimo pape damaso || iheronimus.
Nouum o || pus me facere cogis ex ||
veteri: vt post exempla||ria scri-
pturarū toto or-||be etc. *N. T. expl.*
f. 425 a col. 1. l. 43.: domini
nostri ihesu xpi cū omib⁹ vobis a-
mē. *s. l. a. et typ. n. f. maj. r. ch.*
s. f. c. et pp. n. 2 col. 56 l. 425 ff.
Litt. R. singularem formam habet.
(Verisim. Coloniae.)

* 3035. - - *F. 1 a:* () Rater am-
brosi⁹ tua || mihi munuscula p-
ferens. detulit simul || et suauissi-
mas lras || que a pñcipio amici-
cia. etc. *F. 4 b col. 2. l. 10.:* () N
principio creauit deus celū ⁊ ter-
rā. || Terra autē erat inanis et va-
cua: et te-||nebre erāt super faci-
em abissi. et spīt⁹ || etc. *F. 319 b*
col. 2. l. 38. expl. Pfalt.: laudet
dñm. Alleluia. *F. 320 a:* () ungat
epistola quos iūgit sacerdoti-||um:
immo carta non diuidat: quos ||
xpi nectit amor. Cōmētarios i osee.
|| etc. *F. 507 a col. 1. l. 8. expl. V.*
T.: hic ergo erit consummatus.
Deinde paruo interjecto spatio: ()
Eatissimo pape da-||maso ieronim⁹.
No-||uum opus me facere || cogis ex
ueteri ut post || exemplaria scri-
ptu-||rarū toto orbe disper-||sa etc.

F. 632 b col. 2. l. 41. expl. N. T.:
vobis amen. *F. 633 a incipit tab.:*
Frater ambrosius. Incipit epistola
san||cti iheronimi etc. *Term. f. 636*
b col. 2. l. 22.: stoli rē ... Explicet
... *s. l. a. et typ. n. f. g. ch. s. f.*
c. et pp. n. 2 col. 41 l. 636 ff. (Ed.
l. Henr. Eggesteyn, Argentor.)

3036. - - *Apocalypseos, quae*
term. f. 492 b col. 2., septem ult.
lin. sic expressae sunt: deus sup il-
lū plagas scriptas in libro isto: ||
et si quis diminuerit de verbis li-
bri prophetie || hui⁹ auferet de⁹
partē ei⁹ de libro vite et de || ci-
uitate sancta: et de hys q̄ scripta
sūt in libro || isto. Dicit qui telli-
moniū phibet isto. Etiā || Venio
cito amen. Veni dñe ihesu. Gratia
do||mini nri ihesu crīsti cū omni-
bus vobis amē. *s. l. a. et typ. n. f.*
maj. g. ch. s. f. c. et pp. n. 2 col.
45 l. 492 ff., quorum 248 Vol. I.,
244 Vol. II. continet. (Ed. II. Henr.
Eggesteyn, Argentor.)

* 3037. - - *F. 1 a:* () Rater am-
brosius tua || mihi munuscula pfe-
rens. detulit simul et || suauissimas
lras. que || a pñcipio amicitia. ||
fide; p̄bete iam fidei || etc. *F. 4 a*
col. 2.: () N principio creauit de-
us celū ⁊ tram. Terra || autē erat
inanis et vacua: et tenebre erant
|| etc. *Pfalt. term. f. 249 b col. 1. l.*
41.: tus laudet dominum. Alleluia.
F. 250 a: () ungat epistola quos
iūgit sacerdotiū: im-||mo carta nō
diuidat: quos xpi nectit amor. ||
etc. *F. 331. vacat. F. 332. incipit*
Ezechiel. V. T. expl. f. 397 a col.
2. l. 30.: tus: hic ergo erit con-
summatus. *Eod. f. b:* () Eatissimo
pape damaso ie-||ronim⁹. Nouū o-
pus me || facere cogis ex veteri:
ut || post exemplaria scriptura-||rum
toto orbe dispersa q̄si || etc. *N. T.*
expl. f. 494 b col. 2. l. 7.: Ḡra dñi
nostri ihesu christi cū omnibus vo-
bis. *s. l. a. et typ. n. f. g. ch. s. f.*
c. et pp. n. 2 col. 45 l. 494 ff. (Ed.
III. Henr. Eggesteyn, Argentor.)

* 3038. - - *P. II. P. I. F. 1 a:*
() Rater ambrosi⁹ tua mi||chi mu-
nuscula perfe-||rēs. detulit simul ⁊
sua-||uissimas lras. que a pñ-||cipio
amiciciarum. si-||dem etc. *F. 3 b*

79

Bl. 1 a a Z. 1 auch: [6] Rater ambrosi9 tua mihi munuscula pferens. || ... (s. B. Ex. München UB).

Hain 3045. Proctor 7445. Census S. 43. Voulliéme: Berlin 343. BMC. III. 714. IC. 37004. Copinger: Inc. bibl. 11.

Bamberg SB (T. 1). Berlin *SB. Breslau UB. Cambridge UL. Darmstadt *LB (nur T. 1, unvollst.). Frankfurt a. M. StB. Freising Dom. Halle MarienB. Hannover StB. Heidelberg UB (T. 2). Klosterneuburg Stift. Kopenhagen *Kgl. B. Leningrad ÖB (unvollst.). London BrM. Lübeck StB. München *SB, *UB. Münster (Luzern) StiftsB. New York Gen. Th. Sem. Oxford Bodl. Rom BVat (T. 1). Sankt Gallen Stift. San Marino Huntington L. Solothurn Kant. B. Strassburg UB. Stuttgart *LB. Wien *NB (Rubrikatorvermerk 1474). Winterthur StB und einige andere.

4208 Biblia. [Strassburg: Heinrich Eggestein, um 1468/70] 2°.

632 Bl. Lagen: [a10—p10 q8 r10—s10 A10—H10 I11 K10—Z10 aa10—[110 mm8 nn10—gg10 rr8 ss7]. 2 Sp. 41 Z. Type: 2:141 G.

Bl. 1 a a: [6] Rater ambrosi9 tua || mihi munuscula p||ferens. detulit simul || et suauissimas litte||ras ... Lage b: 2 semel tuo post te terrā peregrinationis || ... Endet Bl. 632 b Z. 39: ... Gracia || domini nostri ihesu cristi cum omnib || vobis amen. ||

Ann. Bl. 1 a a Z. 2 auch: munuscula p||ferens. ... || et suauissimas lras || ... (Hain; Pellechet, Ann.; BMC.; s. B. Ex. London BrM, Vesoul BMun., Wien NB, 3. u. 4. Ex. München SB).

Zu den drei lateinischen Bibeln Eggesteins Nr 4205, 4206 u. 4208 sind drei verschiedene Rubrikatoranweisungen von 4 Bl. erhalten, deren genaue Zuweisung an die einzelnen Ausgaben jedoch kaum möglich ist.

1. Bl. 1 leer. Bl. 2 a a: Incipit epl'a sancti iheronimi ad paulinū p||biterum de omnibus diuine historie libris. || ... Endet Bl. 4 a β Z. 44: [Incipit Argus mentum in epistolam canonicā || beati iacobi Apostoli. || Bl. 4 b leer. (Pellechet 2274, Voulliéme: Berlin 2145, 3; s. B. Ex. Berlin SB, Paris BN [nur Bl. 2 u. 3] Regensburg HV [2 Bl.]).

2. Bl. 1 a a: frater ambrosius. Incipit epistola sancti iheronimi ad paulinū ... Endet Bl. 3 b a Z. 32: in libro duodecim prophetarum. || Sic non est defectus || Bl. 4 a a: Verbum dñi. Explicit liber osee pphete. || ... Endet Bl. 4 b β Z. 20: ... Explicit prologus. Incipit liber apocalipsis beati iohannis apostoli rē || Explicit || (Hain 3035, Pellechet 2267, BMC. I. 66. IC. 707; s. B. Ex. London BrM, 4. Ex. München SB, ein Ex. Paris BN).

3. Bl. 1 a a: frater ambrosius. Incipit epistola sancti iheronimi ad paulinum prespiterū ... Endet Bl. 2 a β: ... Bl. 2 b leer. Bl. 3 a a: Jungat epistola. Incipit plog9 bti ihero||nimi ... Endet Bl. 4 a β Z. 9: apocalipsis beati iohannis apostoli rē || Explicit || (Pellechet 2273; s. B. ein Ex. Paris BN).

Hain 3035. Proctor 258. Pellechet 2267. Census S. 43 u. 230. Voulliéme: Berlin 2145, 5. BMC. I. 66. IC. 707. Copinger: Inc. bibl. 5.

Aarau Kant. B. Basel ÖB. Berlin *SB. Boston PL. Cambridge UL (auf den Eckenbeschlägen des Einbandes die Jahreszahl 1464). Cambridge (Mass.) UL. Chicago

Newb. L. Erlangen UB. Evora BP. Freiburg i. Br. *UB (T. 2). Fulda PrSem. (unvollst.). Haag M. Meerm. Westr. Leipzig UB (Perg., 6 Bl. fehlen). Leningrad ÖB (nur T. 2, unvollst.). Lindau StB. London BrM. Mailingen Ött.-Wall. Manchester J Ry L. München *SB (4 Ex.). Neuburg Prov. B. New York Gen. Th. Sem., PL. Nürnberg StB. Oxford Bodl. Paris BN (2 Ex., das 2. unvollst.; 1 Bl. auf Perg.). Passau KrB (T. 2). Sankt Gallen Stift. Strassburg UB. Stuttgart *LB. Vesoul BMun. Wien *NB. Würzburg UB und einige andere.

4209 Biblia. [Strassburg: Adolf Rusch, nicht nach 1470] 2°.

426 Bl. Lagen: [a10—110 m8 n10—v10 x8 y8 z10 A10—L10 M8 N8 O10—X10]. 2 Sp. 56 Z. Type: 1:103 R. Vereinzelt Min. f. Init.

Bl. 1 leer. Bl. 2 a a: [10] Rater Ambrosi9 || tua mihi munuscula pferens: de||tulit simul & sua||uissimas litteras. || ... Lage b: hanc: nunquid reducere debeo filium tuum || ... Endet Bl. 426 a a Z. 42: ... Gracia || domini nostri ihesu xpi cū omib9 vobis amē. || Bl. 426 b leer.

Hain-Copinger 3034. Proctor 234. Pellechet 2279. Census S. 43. Voulliéme: Berlin 2113. BMC. I. 60. IC. 618. Copinger: Inc. bibl. 8.

Berlin *SB (Bl. 304 fehlt). Bromberg StB. Cambridge UL (unvollst.). Darmstadt *LB (T. 2). Fulda LB. Götting Ges. Wiss. Hannover Prov. B (unvollst.). Innsbruck UB. Kremsmünster Stift. Leipzig BuchM. London BrM. Mailingen Ött.-Wall. Manchester J Ry L. München *SB. Nancy BMun. Neuburg Prov. B. New York Gen. Th. Sem., Morgan, PL. Oxford Bodl. Paris BAr., BMas. (unvollst.), BN. Rom BVat. San Marino Huntington L. Solothurn Kant. B (Kaufvermerk 18. Juli 1475). Strassburg UB. Stuttgart *LB. Trier StB. Versailles BMun. Wien *NB. Williams-town WC. Zwickau StB. — Ehemals Sotheby (London, Kaufvermerk 1470) und einige andere.

4210 Biblia. Davor: Aristeas: Ad Philocratem de LXX interpretibus, lat. von Mathias Palmerius. Hrsg. Johannes Andreae, Bischof von Aleria. Rom: Konrad Sweynheym und Arnold Pannartz 1471 [nicht vor 15. März] 2°.

628 Bl. Lagen: [a8 b8 c10—g10 h8 i10—m10 n10 o10—r10 s8 t8 v10—z10 A10 B8 C10—E10 F12 G10—L10 M8 N10—R10 S8 T10—Y10 Z12 aa10—ee10 ff8 gg10—kk10 ll8 mm8 nn10—qq10 rr8—tt8]. 1 u. 2 Sp. 46 Z. Type: 2:115 R.

Bl. 1 leer. Bl. 2 a: Io. An. Episcopi Alerienā ad Paulum || II. Venetum Pon. Max. epistola. || ... Z. 10: ... Edidimus nos quidem prius multi nominis ac || studii autores celeberrimos: nunc utriusq; testamenti libros: quam bibliam nominat: || cupientibus exhibemus. ... Bl. 2 b Z. 6: ... Rome .xv. Martii natalis dñici anno .M.CCCC.LXXI. || Pont. tui florentis anno .VII. || Sequitur tabula. || Aristee uolumen de interpretatione ueteris testamenti. || ... Bl. 3 a Z. 45: In summa erunt in duobus uoluminibus libri .LVI. Et || capitula in eis circiter .M.C.LXXXXVIII. || Bl. 3 b: Paulo II. Veneto summo Pont. || Mathias Palmerius

BIBLIA latina
[Strassburg : Heinrich Eggstein, not after 24 May 1466]. f.
N.B. : One of the Munich copies bears the rubricator's date 24 May 1466. The year-date 1466 is found in copies at Augsburg StB, München SB and Wolfenbüttel Herzog AugustB, the latter in the hand of Johann Sailer (GW).
Ref : H 3037*; Pell 2274; Parguez 180; IGI 1633; IBP 885; Sajó-Soltész 611; Dates 108, 109; Sheppard 168; Rhodes(Oxford Colleges) 345; Pr 257; BMC I 66; BSB-Ink B-411; GW 4205

BL : C.14.d.1 = IC.704
UK : Cambridge UL (2, 1 II only); Manchester JRL 9422; Oxford Bodley, Queen's College; Windsor RL (I only)
USA : GTSL (I, 294 ff.); NYPL (2); PVL (1); PrinUL (-); UCa18L (1); JHSch
France : Lyon BM (wanting the Old Testament, imperfect); Paris BN; Strasbourg BMJ
Germany : Braunschweig StB; Freiburg i.Br. UB; Heidelberg UB (fragment); Karlsruhe SLB (imperfect); München BSB (3); Stuttgart LB (imperfect); Wolfenbüttel HAB; Würzburg UB
Italy : Roma Cas
Netherlands : Amsterdam BPH
Other European : Aarau KantB; Basel UB; Bern StB; Vienna ÖNB
Ex: Goff B530
1b00530000

BIBLIA latina
[Strassburg : Heinrich Eggstein, not after 1466]. f.
Ref : HC 3036; Pell 2273; Hillard 371; IBE 1004; IOL 812; Voulli(B) 2145,3; Voulli(Trier) 1306 (II); Ohly-Sack 508; Dates 107 (I only); Sheppard 169, 170, 171; Pr 256; BMC I 66; GW 4206

BL : IC.702
UK : Cambridge UL (Genesis-Psalms only); Glasgow UL; Manchester JRL 22113; Oxford Bodley (2); Windsor RL (II only)
USA : SPLUL; GTSL (2, 1 -); NewL (20 ff.); NYPL (2); SoWeth(B)UL; CCR (II)
France : Paris Mazarine (II, quires 25-47, starting from the Proverbs, vell)
Germany : Bad Windsheim StB; Bamberg SB; Frankfurt a.M. StUB (fragment); Mainz StB; Trier BistumsArch; Würzburg UB (2 I, 1 imperfect)
Netherlands : The Hague MWW II 748 (purchase date) and a second copy (II); Utrecht UB
Spain/Portugal : Madrid BN
Ex: Goff B531
1b00531000

BIBLIA latina
[Basel : Berthold Ruppel, about 1468]. f.
Ref : H 3045*; IGI 1634; IBP 986; Sajó-Soltész 612; Voulli(B) 343; Ohly-Sack 509; Sallander 2083; Nadsen 662; Dates 2736; Sheppard 2294; Pr 7445; BMC III 714; BSB-Ink B-412; GW 4207 (+ var)

BL : C.10.d.6,7 = IC.37004
UK : Cambridge UL (without the four leaves of rubrics); Oxford Bodley
USA : MEHL (var, I, 2); LC; PVL; UCa15BL (II); JHSch (I)
Germany : Bamberg SB (imperfect); Berlin SB (imperfect); Frankfurt a.M. StUB (imperfect); Hannover StB; Heidelberg UB (II); München BSB; München UB
Italy : Milano N (imperfect); Vaticano BAV
Other European : Copenhagen RL; Uppsala UB (only 245 leaves of 536)
Ex: Goff B532
1b00532000

BIBLIA latina, 41 lines
[Strassburg : Heinrich Eggstein, not after 8 Mar. 1470]. f.
Also recorded as : [about 1468-70]. f.
N.B. : The copy at Strasbourg Séminaire, bears the rubricator's date 8 March 1470, that at the Bibliothèque Nationale 1470. See P. Needham, Transactions of the Cambridge Bibliographical Society 9 (1986), p.73 note 12. Hillard dates about 1468-70
Ref : H 3035*; Pell 2267; Hillard 372; IOL 813; Voulli(B) 2145,5; Dates 110; Sheppard 173; Pr 258; BMC I 66; BSB-Ink B-413; GW 4208

BL : C.15.d.1,2 = IC.707; IC.706
UK : Birmingham PL (Genesis-Psalms only); Cambridge UL; Leicester UL; Manchester JRL 17240; Oxford Bodley; Windsor RL
USA : BauL; BPUL (I); GTSL (2, 1 New Testament only); HarvCL (-); NYPL (2); PrinUL (Psalms only); BRD (-)
France : Paris Mazarine (fragment)
Germany : Berlin SB (imperfect); Fulda PriesterSem (imperfect); Heidelberg UB; Lindau StB (imperfect); München BSB (4); Passau SB (II); Würzburg UB (imperfect)
Netherlands : The Hague MWW II 749 (imperfect)
Ex: Goff B533
1b00533000

česko přeložená a výkladem skrovným vysvětlená. W Star. m. Pražském u Pawla Sessia we 4. b. r.

1793. **ŽALANSKÝ HAWEL** a) Knihy dvoje o skutech pána našeho Ježíše Krista. W Praze u Dan. Karla z Karlsperka 1617 we 4. Dwa díly stran 564. [Připsány Jindřichovi Zahradckému z Zahradek na Wišňowém, Krhowě, Hobzi, a na Jamnici]. b) O druhém Eliššowi totiž o Janowi křtiteli, proroku velikém spis. A—VIII. W Star. m. Praž. u Matěje Pardubského 1614 w 8. c) O nádobě boží wywolené, totiž o Pawlowi sw. služebniku Kristowu velikém, a o jeho k wíře obrácení, swatých skutech, pracech i žiwota skončení, 1615 w Praze 16. A—J. u Dan. K. z Karlsperku.

1794. **JANA SIXTA z LERCHENFELSU** a) Historie o žiwotu a smrti sw. Jana apoštola a ewangelisty miláčka p. Připis Jan. Loheliowi arcibiskupu Pražsk. 1613, w Praze u děd. Kašp. Kargesia w 8.

b) Žiwot w těle angelský sw. panny Kateřiny Senenské. W Praze u děd. Kargesia w 8. 1614.

1795. Žiwot autrpný Jakoba, od **SIMEONA WALECIA** 1616.

1796. *Petra Rybadeneyry* swatý swatého diwy a zázraky schwáleného obcowání žiwot Ignacia Lojoly, řádu tovaryšstwa jména Ježíšowého zakladatele 1616 w 12. (1617 Cat. Pelc.)

1797. Žiwot sw. Ignacia z Lojoly a Františka Xaveria, od **JIRÍHO FERA**. W Praze 1617, též 1629 w 12.

Žiwot sw. Ignacia a Františka Xaveria, od *Jakuba Colense*. W Praze. Stejný s předešlým?

1798. Žiwot sw. Prokopa, dědice a patrona českého l. 1618. Rkp. weř. bibl. XVII. A. 26. fol. oblongo.

m) Wzděláwatelné a nábožné.

1799. Lékařstwi duše a připrawení mysli člověči k smrti od dokt. *Urbana Regia* složené. Z německého od **KAŠPARA HUBERINA** 1539 w 8. (Dobrowsky uwodí je we své Reise nach Schweden etc. též w Indexu). Po druhé w Praze u Jana Hada 1541 w 8. Pak w Normberce 1543 w 12. u Jana Günthera. Též přeložená od **JANA PIŠKULE** Sušického, opravená od Jana **ŠTELCARA** 1592 w 12. 1608 w 8.

1800. **JANA STRANĚNSKÉHO** a) Almanach duchovní z starého i now. zákona k zdrawí duše a k nawedení žiwota křest. sebraný, w kterém wedlé způsobu oněch, jenž kalendáře hwězdárské spisuji, z star. i now. zákona, co každého dne dělají užitečno neb škodno, položeno. (Připsáno p. Diwiši Slawatowi.) W Praze skrze J. Hada 1542 w 8.

Opět 1560 w 8. (Takových almanachů duchovních více vydal).

b) Zahradka duchovní ku potěšení všem wěrným w zármutech, z písem sw. sebraná. W Holomauci u Jana Günthera 1557 w 8. W Praze 1576 u Jiř. Černocha w 8. A—V.

Jest tu čtvero rozdílných spisků: α) Zahradka o kříži a trápení. β) Těšitedlné řeči k potěšení lidem k smrti pracujícím. γ) Studnice žiwota, z kteréž se preystí lik a potěšení všem hříšným na mysli ztrápeným. Krátké sebrání z písem sw w Pr. J. Černý 1576 (Cerroni). δ) O žiwotu křesťanském, obsahuje artikule wěděti potřebné o wíře a mravnosti.

c) O připrawení k smrti a o rytíři křesťanském, jakým způsobem wšeliký křesťanský člověk k smrti se připrawiti má (přel.) W Praze u Jiř. Dačického 1570 w 8., 1577 w 8.

d) Prognostika křesťanská, (připsána Petru Wokowi z Rozenberka) 1581.

e) Jana Špangenbergera potěšitedlné otázky a naučení o přípravě k smrti. W Praze 1601.

1801. **JAN BECHYŇKA**. Rkp. u p. rytíře Neuberka na papíře z II polowice XVI století (as 1550) w 12. listů 225 *křesťanský mravného obsahu*, w způsobu pojednání nebo posláni rozličným osobám. Spisowatel jest *Jan Bechyňka*, kaplan u sw. Apolináře w Praze, kněz pod oboji, nepřítel jedušek a Pikhartů. Užívá na wětším díle allegorie nebo podobenství k. p. O správě duchowního žiwota w obraze korbliku; o 7 hříších smrtedlných a božích přikázaních pod podobenstwim 2 seyrů, sceliwého a zkazilého; o swátosti oltární pod obrazem wečeře, kdež paní Řehowau nabízi k přistaupení wíry pod oboji; o stawu manželském pod obrazem stawu tkadlcowského; o wíře, naději a lásce pod obrazem Prahy; o králowstwi nebeském pod figurau raucha; o ctnostném zdrželiwém žiwotu pod obrazem ryby. Mimo to piše o pokoji cirkwe, o křtu zwonu; o prawém užívání bohatstwi w rozmławování mezi *chudobau* a bohatstwim. Mnogo wtípu tam zde.

1802. Knička nowá welmi utěšená: O wzdělání swědomí dobrého a o rozmnožení wíry spasitedlné křesťanskému žiwotu pro sprostné od znamenitého a učeného muže *Kašp. Sweinkfelda* wydaná atd. 1540. Z řeči něm. na česko přel. od uroz. p. **WILÉMA KUNY z KUNŠTATU** a na Hrádku atd. Též i nákladem J. Mil. jest w Olomuci tlačená. Předml. Janowi K. z K. na Lukowě M. M. p. Smilowi, p. Zikm. a p. Jindř. K. z K. bratřim. A—K. Přitom tištěno:

1803. Potěšení jednoho, kterýž pod křížem Kristowým stojí, aby se smrti, ďábla a pekla nebál, *Kašpar Sweinkfeld* K—Q. Na konci: Jan Olowetský z Heřmaní.

STRANĚNSKÝ, Jan

162 Straněnský, Stranienský, Strannienský. Narodil se v Počátkách a nabyl tam prvního vzdělání, vyšší školy absolvoval v Jindřichově Hradci, který se mu stal druhým domovem. R. 1545 byl již ve službách pánů z Hradce nejprve jako písař v Jindřichově Hradci, r. 1553 na Zirovnici a potom opět jako český písař na zámku hradeckém za vlády Jáchyma z Hradce. Před r. 1560 se zakoupil v Počátkách a jako tamější právověrečný měšťan setrval v panských službách. Byl v Počátkách městským rychtářem a v této funkci také vybíral ve městě mýto a posudné. Obchodoval potravinami, rybami, papírem, mýdlem a vínem. Utrávkistický spisovatel, překladatel, vydavatel a autor předmluv a úvodů. Jeho závět je datována dne 10. března r. 1585; zemřel patrně nedlouho později.

Přehled:

1. Almanach duchovní . čís. 15.720–15.721.
2. Almanach a pranostika čís. 15.722.
3. Minucí a pranostika . čís. 15.723–15.728.
4. Modlitby nábožné . . čís. 15.729.
5. Prognostika křesťanská čís. 15.730.
6. O útrpné smrti P. Ježíše čís. 15.731.
7. Zahrádka duchovní . . čís. 15.732–15.733.
8. Zpráva o lichvě . . . čís. 15.734–15.735.
9. Žalm 50. čís. 15.736.
10. Žalm 80. čís. 15.737.

15.720. *Almanach Duchovníj z Starého a Nového Zákonu i z zdravij duše i k navedení života k křesťanství sebrany.* M.D.XLII. [= 1542]. (Vytisknuto v Starém Městě Pražském strážce Jana Hada. Léta od narození Syna Božího. M. D. XLII.) [= 1542.] 8°. M⁸–C⁸ [= XXIV] II.

Na A²a: ... Divišovi Slawatovi z Chlumu a z Kofmberka i na Koflech ec. ... Dan to Milčinie ve čtvrté po Svätém Martinie. Léta od Narození Syna Božího. M. D. XLI. [= 17. listopadu 1541] waffij milosti potvořij. Jan Strannienský.

Na A²a: Předmluva.

Gotika, římské číslice. Tit. str. v dřevězovém renesančním portálu 123×86 mm; na postranních sloupech nahoře dvě postavičky andlíků, držících pochodně a znaky, dole uprostřed velký erb. Na posl. l. dřevěz 110×76 mm, znázorňující biblický výjev: Abraham obětuje Izáka. Na A²a bílá iniciálka s postavou na čárkovaném pozadí v rámečku ve výši 5 ř., na A²a plná iniciálka ve výši 2 ř. ve volném prostoru. Marginálie, rubriky, signatury, plný trojlístek a svačcový listek, někde mizející sazba.

Jungmann IV. 1800a). – Jungmann IV. 1259 viz Knihopis č. 126.

Praha: MK. (36 F 4 přiv. 3).

15.721. *Stranenskýho (I) Jana Almanach Duchovníj z Starého a Nového Zákonu i zdra-*

wj Duše, a k Navedení života Křesťanstvího. [B. m. t.] 1560. 8.

Index str. 254. – Jungmann IV. 1800a).

Nezjištěn žádný výtisk.

15.722. *Almanach a Pranostyha Jana Stranenskýho i Léthu Páně M.D.LXII. [= 1562] vydana. Cum Gratia & Priuilegio Caesaris. (Vytisknuto v Starém Městě Pražském s povolením Osob' od jeho milosti Císařské k tomu nařízených i v Sebestnana Otja.) [1561.] 16°. M⁸–S⁸ [= LXXII] II.*

Na A²b: Almanach a neb Minuce i Osměnu a Poctivosti i wifoze (I) Broženému Panu i Panu Joachymovi z Hradce a na Hradec ec. ... Vydána od Jana Stranenskýho (I) k Léthu Páně M. D. LXII. [= 1562] Hrudnému. třetijmu po přestupnem ...

Na B⁷a: Kdo se kterého Měsíce a pod kterým znamením nebeským narodí i kate považij i a k čemu nadějen bude.

Na C⁷a: † Regimen Sanitatis. † Správa twelmi potřebná i kterak má se chovati Člověk každého času i k připauštění křve i Tak aby to Dobrém zdravotí i žiwosti času Worního život twig zachovati mohl.

Na C⁶a: Pranostyha i Léthu Páně M. D. LXII [= 1562] od Jana Stranenskýho vydána: ... Wifoze Broženým Panom i Panu Joachymovi z Hradce a na Hradec ec. ... A Panu Joachymovi též z Hradce a na Telci ... [C⁶a]: Dan to Počátkách i to který den pamatný Swatě Borřily s Gedenácti Říšých Panen. Létha Páně M. D. LXI. [= 21. října 1561] ... Jan Stranenský.

Na H⁷a: Druhá Strana Pranostyhy i o časích neb' nečasích Powěťij každého Měsíce i Čtortij.

Český text gotikou, latinská slova antikvou, vrstva A, B červeně a černě, na tit. str. dřevěz v rámečku 60×60 mm (poloviční postava císaře Maxmiliána II. s korunou, s vytašeným mečem a se znakem císařským a habsburským), v kalendáriu dřevěz v rámečku prům. 29×59 mm (výjevy z jednotlivých měsíců); v pranostice dřevěz v rámečku 27×39 mm (znamení zvěrokruhu; dřevěz býka se opakuje na A²a); na B⁷b na plném pozadí 54×42 mm mužské tělo se značkami k pouštění krve, na C⁶b zatmění měsíce 28×28 mm; na B⁷b arabesková viněta, iniciálky ve výši 2 a 5 ř., linky z ozdůbek, svačcové listky, hvězdičky, rubriky, v kalendáriu arabské číslování dní, kalendářní značky, signatury, mizející sazba.

Fr. Palacký, O pranostikách a kalendářích českých zvláště v XVI. století, ČČM roč. 3, 1829 str. 49. – Jireček II. str. 247 č. 1 s chybným letopočtem 1564.

Třeboň: Stát. A. (C 8/1, 2 výt., z nichž 1 neúpl.).

15.723. *Minucí a pranostyha Jana Stranenskýho. K létu páně 1553 vydana. B. m. t. Vytisknuta r. 1552. 16°.*